

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, innvalstelefon
Karen Elin Bakke, 55 57 21 26

Vedlegg 9

Vår dato
06.09.2016
Dykkar dato
14.06.2016

Vår referanse
2016/8196 423.1
Dykkar referanse
14/1495

Osterøy kommune
Rådhuset
5282 LONEVÅG

Osterøy kommune - Gnr 6 Bnr 1 - Vevletveit - Stoppordre for steinknuseverk

Vi viser til ekspedisjon frå Osterøy kommune, motteken av Fylkesmannen i Hordaland den 14.06.2016.

Vedtak

Fylkesmannen opphevar Osterøy kommune sitt vedtak av 20.04.2016 med stoppordre for drifta av steinknuseverket på Vevletveit.

Bakgrunnen for saka

Vi føreset at partane er kjende med saksdokumenta og den tidlegare handsaming av saka. Fullstendig saksreferat vert difor ikkje gjeve. Vi vil likevel kort nemne følgjande frå handsaminga av saka:

Fylkeslandsbruksstyret gjorde den 01.03.1989 vedtak etter jordlova § 9 om å godkjenne mellombels omdisponering av jordbruksareal på eigedomen gnr. 6 bnr. 1 for drift og plassering av steinknuseverk. Det kjem fram av saksdokumenta at arbeidet ville gå over eit tidsrom på åtte til ni år. Det vart stilt konkrete vilkår om rekkjefølgjen i arbeidet og attendeføring av areala til jordbruksareal.

Det går vidare fram av saksdokumenta at grunneigar/tiltakshavar ikkje oppfylte vilkåra om attendeføring av areala til jordbruk så langt det gjaldt dei areala som ligg sørom fylkesvegen.

Osterøy kommune gav i brev av 20.08.2012 tiltakshavar brev med stoppordre for drifta i steinknuseverket. Det er opplyst at kravet ikkje vart etterkomen.

Osterøy kommune vedtok den 20.04.2016 stoppordre for drifta av steinknuseverket på eigedomen gnr. 6 bnr. 1, sitat:

« ...

Med heimel i pbl.32-4,jf. § 32-3 krev Osterøy kommune at all drift i samband med masseuttak/steinknuseverket på eigdommen gnr. 6, bnr. 1, Veitveit omgåande stoppa til det eventuelt føreligg eit løyve. Stoppordren vert gjeven med heimel i § 32-4 utan føregående varsel.

Nødvendig sikringsarbeid må utførast før steinknuseverket forlates.»

Vedtaket vart klaga på av advokat Kayser på vegne av tiltakshavar, motteken av Osterøy kommune den 13.05.2016. Det er mellom anna vist til at stans av drifta av steinknuseverket vil vere svært uheldig. Klagar viser også til at Osterøy kommune tidlegare har frafalt krav om utarbeiding av reguleringsplan. Det er vidare vist til at kommunen har kjøpt massar frå steinknuseverket, og at kommunen for lengst også har akseptert at drifta skjer utan reguleringsplan. Det er no starta opp planarbeid igjen, med oppstartsmøte 06.04.2016. Reguleringskartet avgrensar reguleringsarbeidet til arealet på sørsida av fylkesvegen som i overordna plan er utlagt til masseuttak. Oppdyrkingarbeidet på nordsida av veggen er tilnærma ferdig. Klagar stiller også spørsmål ved om tiltaket er søknadspliktig, jfr. pbl. § 20-6.

Klagen vart handsama av plan- og kommunalteknisk utval i møte den 01.06.2016, saksnummer 055/16. Klagen vart ikkje teken til følgje.

Saka vart deretter sendt Fylkesmannen i Hordaland for klagehandsaming.

Fylkesmannen ser saka slik

Forvaltningslova (fvl.) gjeld for Fylkesmannen si sakshandsaming, jfr. plan- og bygningslova (pbl.) § 1-9 første ledd. Fylkesmannen har kompetanse til å prøve alle sider av saka, også nye omstende, jfr. fvl. § 34 andre ledd.

Planstatus

Området er vist som areal for råstoffutvinning i kommuneplan for Osterøy kommune. Det er stilt plankrav i føresegnene til kommuneplanens arealdel.

Krav om stans i arbeidet – grunngevinga av vedtaket

Plan- og bygningslova (pbl.) § 32-4 lyder slik:

«Om nødvendig kan plan- og bygningsmyndighetene gi den ansvarlige pålegg om stans av arbeid eller opphør av bruk med øyeblikkelig virkning. Slikt pålegg kan gis uten forhåndsvarsel. Om nødvendig kan plan- og bygningsmyndighetene kreve bistand av politiet for gjennomføring av pålegg om stans.»

Føresegna gjev plan- og byggjestyresmaktane heimel til å gje pålegg om stans av arbeid eller opphør av bruk straks, og utan at det er gjeve førehandsvarsel etter pbl. § 32-2. Bakgrunnen for føresegna er at det vil kunne oppstå tilfelle der trongen for å stanse ulovleg arbeid eller bruk med augeblikkeleg verknad vil kunne vege tyngre enn dei rettssikkerheitsmessige omsyna som tilseier førehandsvarsel og pålegg med frist for å etterkome pålegget.

Pålegg om stans i arbeidet eller opphør med augeblikkeleg verknad vil pr. definisjon ofte måtte treffast raskt før ein får full oversikt over alle faktiske og rettslege sidene av saka. Kravet til forsvarleg saksutgreiing må mellom anna sjåast i ljøs av kor mykje saka hastar. Lova seier at det kan gjevast pålegg med augeblikkeleg verknad når dette fremstår som «nødvendig». Dette inneber at det i praksis vil vere opp til byggjestyresmaktene sitt skjøn å vurdere når det er trong for eit slikt pålegg. Det er i denne saka likevel tale om tiltak som har pågått sidan 1980-talet. Kommunen har ikkje opplyst kvifor det var naudsynt å gjere vedtak om augeblikkeleg stans i arbeidet utan føregåande varsel. Kommunen har heller ikkje grunngevinge vedtaket av 20.04.2016 utover at tiltaket ikkje er omsøkt, og at plankravet i føresegnene til kommuneplanens arealdel ikkje er oppfylte. Den etterfølgjande

klagehandsaminga er også lite grunngeven. Dette gjer det svært vanskeleg for oss som klageinstans å ta stilling til klagen som er sett fram.

Krava til grunngeving av vedtak følgjer av fvl. §§ 24 og 25. Grunngeving av eit enkeltvedtak skal gje partane ei forklaring og gjere greie for dei omsyna som vedtaket byggjer på. Partane vil då betre kunne forstå bakgrunnen for at saka fekk eit slikt utfall. Jo meir inngripande eit vedtaket er, jo strengare vil krava til grunngeving vere. Sivilombodsmannen har i sak 2014/22206 sagt at plikta til å grunnge eit vedtak *«[e]r viktig av hensyn til parten selv, men også ansett nødvendig for å ivareta forvaltningens legitimitet og publikums tillit til forvaltningen. Krav om begrunnelse oppfordrer til større grundighet og nødvendighet ved behandling og avgjørelse av saken, noe som i neste omgang vil føre til flere materielt sett riktige avgjørelser.»* Eit forvaltningsvedtak kan kjennast ugyldig når grunngevinga ikkje gjev eit tilstrekkeleg grunnlag for å vurdere om vedtaket lir av innhaldsmessige feil. Det er slått fast i rettspraksis at manglar ved grunngevinga kan tyde på svikt ved sjølve avgjerda, og kan medføre at vedtaket er ugyldig.

Det er fleire tilhøve i saka som kommunen ikkje har kommentert nærare eller grunngeve godt nok i vedtaket av 20.04.2016 eller ved klagehandsaminga den 01.06.2016:

- Klagar har vist til at stans av drifta vil få uheldige konsekvensar for verksemda. Så langt vi kan sjå har ikkje kommunen i vedtak av 20.04.2016 eller ved den etterfølgjande klagebehandlinga skriftleg vurdert om augeblikkeleg stans er *«nødvendig»*. Pbl. § 34-2 er som nemnt ei «kan»- føresegn. I dette ligg det at det er opp til byggjestyresmaktene å ta stilling til om slikt pålegg skal gjevast. Men pålegget må likevel som nemnt vere *«nødvendig»*. I vurderinga skal det mellom anna leggjast vekt på risikoen og faren ved at det ulovlege tiltaket fortsetter, rettstryggleiken og kostnadmessige tilhøve.
- Klagar har vist til at ikkje alle inngrep i terrenget krev nytt løyve eller reguleringsplan når tiltaket har pågått over fleire år og tilsyn med drifta er ivareteken av andre instansar. Det er vist til pbl. § 20-6 der det i første setning står følgjande *«Tiltak som nemnt i § 20-1, er ikke søknadspliktig dersom tiltaket blir tilfredsstillende behandlet etter andre lover»*. Dette er ikkje nærare kommentert av kommunen.
- Klagar har vidare vist til at kommunen bevisst har tatt eit standpunkt om å sjå bort frå kravet om utarbeiding av reguleringsplan i 2012. Dette er kommentert slik av kommunen ved klagehandsaminga av 01.06.2016: *«Klagen inneheld ei rekke faktiske feil. Dei underliggjande vedlegg som klagen viser til dokumenterer også desse faktiske feila. Det er ikkje korrekt at kommunen har fråfalt krav om reguleringsplan i 2012. Tvert i mot viser framlagte dokument at kommunen frå 10 år tilbake har arbeida med å få på plass ein reguleringsplan som kan bringe tiltaket inn i lovlege former. Grunnen til at reguleringsarbeidet vart innstilt i 2012 var at tiltakshavar ikkje stilte i møter og ikkje sende svar i henhold til reguleringsmyndighetens krav.»* For å opplyse saka best mogleg må kommunen ikkje berre generelt vise til underlagsmaterialet i saka, men konkret vise til kva som frå kommunen sin side er gjort for å få på plass ein reguleringsplan.

- Klagar har også vist til at planarbeid starta opp igjen i april d.å. Fylkesmannen saknar ei vurdering av kva dette har å seie i vurderinga av om arbeidet skal stansast med augeblikkeleg verknad.

Fylkesmannen kan ikkje sjå bort frå at den mangelfulle grunngevinga kan ha hatt betyding for innhaldet i vedtaket, jfr. prinsippet i fvl. § 41. Vi finn etter dette å måtte oppheve Osterøy kommune sitt vedtak av 20.04.2016. Saka vert med dette sendt attende til kommunen for ny handsaming.

Fylkesmannen vil presisere at vi med opphevingsvedtaket vårt ikkje har meint å leggje føresetnader for resultatet ved ei ny handsaming av saka i kommunen.

Fylkesmannen sitt vedtak på side ein er endeleg og kan ikkje klagast på, jf. fvl § 28 tredje ledd.

Vi gjer merksam på at klagar kan sende inn krav om dekking av vesentlege og nødvendige sakskostnader etter fvl § 36. Sakskostnadskravet skal sendast Fylkesmannen i Hordaland innan tre veker.

Med helsing

Anne Kjersti Sande
seksjonsleiar

Karen Elin Bakke
seniorrådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Kopi til:

Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange

5811 BERGEN

DA ved adv. Fløysand

Fotlandsvåg Maskinentreprenør AS ved

5283 FOTLANDSVÅG

R. Hartveit

Monica Matter

Trondheimsvegen 68

2072 DAL

Advokatfirmaet Stiegler ANS ved

Pb 1124 Sentrum

5809 BERGEN

advokat Kayser

Fra: Bakke, Karen Elin <fmhokeb@fylkesmannen.no>
Sendt: 6. september 2016 14:44
Til: Post Osterøy
Kopi: ak@stiegler.no
Emne: Fylkesmannens vedtak - Byggesak - Osterøy - Gnr 6 Bnr 1 - Vevletveit - Stoppordre for steinknuseverk
Vedlegg: Osterøy kommune - Gnr 6 Bnr 1 - Vevletveit - Stoppordre for steinknuseverk.pdf

Vedlagt følger vårt vedtak av i dag i klagesak etter plan- og bygningslova.

Beste helsing

Karen Elin Bakke
Seniorrådgjevar

Fylkesmannen i Hordaland
Kommunal- og samfunnsplanavdelinga
Tlf. 5557 2000/5557 2126
www.fylkesmannen.no/hordaland